

B-rundskriv nr: 5/2006
Saksnr: 200600970-5
Arkivkode: 512
Dato: 4.7.2006
Saksbehandler: KS Forhandling

Til: Kommunen/fylkeskommunen/virksomheten

TARIFFOPPGJØRET 2006 - SFS 2213 UNDERVISNINGSPERSONALET I KOMMUNAL OG FYLKEKOMMUNAL GRUNNOPPLÆRING

Innledning.

Rundskrivet omhandler i hovedsak særavtale *SFS 2213 Undervisningspersonalet i kommunal og fylkeskommunal grunnopplæring*. Jf vedlegg.

Utover bestemmelser i Hovedavtalen og Hovedtariffavtalen er nå alle særskilte tariffbestemmelser for undervisningspersonalet samlet i denne særavtalen.

Særskilte bestemmelser for undervisningspersonalet i HTAs fellesbestemmelser omhandles i det generelle iverksettelsesrundskrivet, jf B-4/2006.

Revisjon av Hovedavtalen og omtale av særskilte bestemmelser for undervisningspersonalet som vedrører tillitsvalgte, er tatt inn i B-rundskriv 6/2006.

Ny arbeidstidsavtale for undervisningspersonalet

Fra 1. august 2006 gjelder arbeidstidsordning for undervisningspersonalet som er inntatt i vedlagte særavtale SFS 2213.

Avtalen innebærer en systemendring i forhold til tidligere arbeidstidsavtale da det skal inngås lokale arbeidstidsavtaler i alle kommuner og fylkeskommuner i løpet av kommende skoleår. De lokale avtalene skal iverksettes senest 1. 8.2007.

Avtalen medfører at arbeidstidsbestemmelser på den enkelte skole blir et lokalt ansvar, og videre beskriver avtalen intensjoner og prosesser knyttet til etablering av lokale avtaler.

Da det er planlagt felles opplæringsrunde i september/oktober 2006 særlig knyttet til lokale prosesser og inngåelse av lokale avtaler, går vi ikke inn på dette her, men vil peke på følgende forhold:

- For kommende skoleår 2006/07 gjelder arbeidstids- og ressursbestemmelser slik de går fram av vedlagte særavtale under kapittelet **Sentral avtale**.

- Det er likevel slik at kommuner/fylkeskommuner/skoler som allerede har lokale avtaler, vil kunne videreføre disse med hjemmel i den nye avtalen dersom det er lokal enighet om dette.
- På samme måte vil det kunne inngås lokale avtaler som kan settes i verk i løpet av kommende skoleår. Enighet om slike avtaler nedfelles i protokoll.
- Det er viktig å merke seg at alle bestemmelser i Sentral avtale, jf pkt. 1 – 6, kan fravikes i en lokal avtale, dog ikke nettoårsverket på 1687,5 timer.
- For å kunne ha klar en lokal avtale som skal erstatte den sentrale avtalen med virkning senest fra og med skoleåret 2007/08, er det viktig at det tidlig forberedes en lokal prosess for å håndtere denne utfordringen.

Sentral avtale

I det følgende noen kommentarer til bestemmelser i Sentral avtale.

Årsverket.

Det er ingen endringer i omfang eller inndeling av årsverket, men det er gjort en del endringer i begrepsbruk og beskrivelse av aktuelle arbeidsoppgaver.

Arbeidstid som skal nedfelles i arbeidsplaner, er videreført med 1300, 1225 og 1150 timer på hhv barnetrinnet, ungdomstrinnet og i videregående opplæring. Innenfor denne tiden legges undervisning iht vedlagte tabell med årsrammer for ulike fag og nivå.

For grunnskolen er årsrammene uendret bortsett fra at *Mat og helse* er oppført som parallell til *Heimkunnskap* på ungdomstrinnet.

For videregående opplæring er nå fag/linjer/nivå fordelt på ni ulike årsrammer som betyr en halvering av antall årsrammegrupper. For noen fag betyr dette enten en mindre økning eller reduksjon av tidligere årsrammer.

Arbeidsplaner.

Fordeling av fag/elevgrupper og andre aktuelle oppgaver mellom lærerne og utarbeiding av arbeidsplaner for den enkelte, gjøres av arbeidsgiver som før.

Kravet om to ukers varsel ved endring av arbeidsplaner, er nå knyttet til endring av den ytre, daglige tidsramme for arbeidstiden. Det betyr at undervisningsoppgaver - på samme måte som andre arbeidsoppgaver - kan endres med kortere varsel.

Det vises ellers til at lærernes arbeidsplaner skal bygges opp ut fra det faktiske behovet for å benytte den enkelte lærer til undervisning. Det er ingen tariffmessig binding mellom lærernes arbeidsplaner og timetallet i læreplanene.

Maksimal daglig og ukentlig arbeidstid er videreført med hhv 9 og 37,5 timer. Arbeid utover dette, utløser overtidstillegg.

Fast overtid for en kortere eller lengre periode kan avtales med den enkelte. Det utbetales i slike tilfeller overtidsgodtgjøring for det avtalte antall timer som et tillegg til ordinær lønn i de aktuelle måneder.

Seniortiltak.

Tiltaket er utvidet til å gjelde f.o.m. skolestart det kalenderåret læreren fyller 55 år. Det er ellers ingen materielle endringer, men en presisering viser til at eventuelt omfordelt undervisningstid knyttes til pedagogisk arbeid i skolen og at hensikten er å lette arbeidssituasjonen til den enkelte.

Andre arbeidsoppgaver.

Reglene for å utvide arbeidsplanfestet tid i forbindelse med reduksjon av årsrammen for undervisning, er videreført med en endring: Dersom undervisningsreduksjonen utgjør 70 % eller mer av en stilling, kan arbeidsåret utvides med en uke til 40 uker.

Bestemmelser om tidsressurser

2-timersramma på ungdomstrinnet er videreført, men slik at det skal avsettes 76 årsrammetimer pr opprettet gruppe (maks 30 elever). Tidsressursen skal nyttes bl.a. til sosialpedagogisk tjeneste/rådgivning, kontaktlærer elevråd og eventuelt lokalt opprettede funksjoner.

Tidsressursene til rådgiver/sosiallærer på ungdomstrinnet og til rådgiver i videregående opplæring er økt med 5 % av et årsverk pr skole. På ungdomstrinnet kan den økte ressursen tas av de avsatte 76 årsrammetimene (2-timersramma) pr gruppe.

Det er avtalt nye bestemmelser vedrørende tidsressurs til lærere med "byrdefull arbeidssituasjon". Det skal avsettes 2 årsrammetimer pr. elev på den enkelte skole. På en skole med for eksempel 250 elever betyr dette 500 årsrammetimer. Ved partsenighet kan ressursen omfordes mellom skolene i kommunen/fylkeskommunen. Tidsressursen skal som hovedregel brukes til redusere antall undervisningstimer, men kan ved partsenighet på skolen brukes til å øke personaltettheten.

Alle kontaktlærere skal ha redusert årsrammen for undervisning med 38 timer. Dette gjelder uavhengig av antall elever læreren er kontaktlærer for.

I voksenopplæringen er det ikke krav om opprettelse av funksjoner for kontaktlærer og sosiallærer/rådgiver, men der kommunen oppretter slike funksjoner, gis redusert undervisningstid etter de regler som gjelder for det skoleslag det undervises i.

Ressurser til kontaktlærer for elevråd fastsettes lokalt.

For lærere som har redusert undervisningsplikt p.g.a. funksjon som sosiallærer/rådgiver og/eller kontaktlærer på ungdomstrinnet, tilrås brukt årsrammen for "Øvrige fag" (885 timer).

For lærere som har redusert undervisningsplikt p.g.a. funksjon som rådgiver og/eller kontaktlærer i videregående opplæring, tilrår vi at en tar utgangspunkt i den tidligere bestemmelsen vedrørende rådgivertjenesten (4,55 %), men runder ned til nærmeste brukte årsramme på 810 timer.

Diverse bestemmelser

Årsverket – skoleledere

For å unngå å komme i konflikt med lokale arbeidstidsordninger for lærerne, er nå bestemmelsen om komprimering av årsverket (ned til 41 uker) for skoleledere som har undervisning som del av sin stilling, tatt ut av avtalen.

Dette betyr at komprimering av årsverket for skoleledere med tillagt undervisning, videreføres der dette anses hensiktsmessig, men nå etter nærmere avtale med arbeidsgiver.

Ledelsesressurs

Det er kommunen/fylkeskommunen som, etter drøfting, fastsetter ledelsesressurs ved den enkelte skole. I utgangspunktet videreføres ressursen skoleåret 2005/06 som et minimum. Ved nye skoler eller ved større endringer fastsettes ressursen med utgangspunkt i sammenlignbare skoler.

Lønnsinnplassering skoleledere

For skoleledere som tilsettes etter 01.05.06 følger minimumsavlønning av tabellen nedenfor. Denne er laget på bakgrunn av kriterielønssystemet pr. 30.04.04 justert med generelle tillegg gitt i perioden 01.05.04 – 01.05.06. For avdelingsleder gjelder ingen sentralt fastsatt minstelønn.

Grunnskolen - minstelønn skoleledere ved tilsetting etter 1.5.06

Årsverk	Rektor	Ass.rektor Underv.insp.
0 - 10	360 100	342 600
10 - 20	372 400	354 200
20 - 40	405 400	372 400
40 -	427 000	392 000

V.g. oppl. - minstelønn skoleledere ved tilsetting etter 1.5.06

Årsverk	Rektor	Ass. rektor U.v.insp. I	U.v.insp. II	Studieinsp.
0 – 40	419 800	385 300	379 100	379 100
40 -80	427 000	398 700	379 100	379 100
80 – 120	443 000	412 600	392 000	392 000
120 -	468 000	434 800	412 600	412 600

Avtaleforhold knyttet til HTA

Kveldstillegg for undervisning, HTA kap. 1, pkt. 5.4.2.

Viser til HTA kap. 1, pkt. 5.4.2, Kvelds- og nattillegg, der tidligere bestemmelse om et særskilt tillegg på 25 og 30 % for undervisning etter kl. 17.00 i hhv grunnopplæring og voksenopplæring nå er erstattet med det vanlige tillegget på 18 kroner pr. time.

For enkelte lærere som har hatt en større del av sitt tilsetningsforhold i slik kveldsundervisning, vil denne endringen kunne ha en utilsiktet stor virkning. Partenes intensjon var å forenkle og samordne bestemmelsene, ikke at enkelte arbeidstakere skulle bli spesielt hardt rammet.

KS ber kommuner og fylkeskommuner finne fram til tiltak for å motvirke at enkeltlærere får en vesentlig reduksjon i kompensasjonen for ubekvem arbeidstid p.g.a. avtaleendringen. Nærliggende kan være å finne en personlig ordning for den enkelte, eventuelt å vurdere endringer i tilsettingforhold/arbeidsomfang.

Lønnsinnplassering undervisningspersonalet (Vedlegg 6 til HTA)

Tilsatte i undervisningsstilling innplasseres i stillingskodene i HTA kap. 4 c på grunnlag av normert studietid. Innplassering i de forskjellige stillingskodene forutsetter fullført faglig og pedagogisk utdanning.

De som fyller de faglige kravene (men mangler kun pedagogisk utdanning), og har fag som er med i læreplanene for vedkommende skoleslag, får minstelønn som om vedkommende hadde fullført utdanningen i sin helhet. Dette gjelder lønn som lærer, adjunkt og lektor. Lønn som adjunkt med tilleggsutdanning og lektor med tilleggsutdanning forutsetter fullført både faglig og pedagogisk utdanning.

For undervisningspersonale som tar videreutdanning, vil virkningstidspunktet for eventuelle lønnsopprykk være den første i måneden etter at arbeidsgiver har mottatt dokumentasjon på gjennomført utdanning.

Morsmåslærere som har godkjent utdanning, innplasseres i de forskjellige stillingskodene i forhold til normert studietid. Tilsatte som skal gi undervisning i og på morsmål, og som ikke har godkjent utdanning, tilsettes midlertidig og innplasseres i stillingskode 7961 Lærer.

Undervisning etter introduksjonsloven (Til protokollen bokstav I))

Sentrale parter er enige om at den komprimering av lærerårsverket som følger av **Sentral avtale** om arbeidstid (39 uker) ikke alltid er hensiktsmessig i forhold til behovene knyttet til undervisning iht introduksjonsloven.

Dette tilsier at der lokale parter ikke har fått til hensiktsmessige lokale arbeidstidsordninger på dette området, bør en sette i gang slikt arbeid med hjemmel i den nye arbeidstidsavtalen.

Sentralt vil det tas hensyn til behovene som følger av introduksjonsloven ved eventuell behandling av uenighet om lokal arbeidstidsavtale i slike tilfeller.

Per Kristian Sundnes
Forhandlingsleder
(sign)

Per Remme
Rådgiver
(sign)

Vedlegg: SFS 2213

SFS 2213 Undervisningspersonalet i kommunal og fylkeskommunal grunnopplæring.

Generelt

Avtalen er hjemlet i HA del A § 4-3.

Som hovedregel gjelder HTA og aktuelle, sentrale særavtaler med de unntak og tillegg som framgår av denne avtalen.

Avtalen gjelder for perioden 1.8.2006 til 31.12.2009.

Avtale om arbeidstid for undervisningspersonalet

Avtalen gjelder for undervisningsstillingene i grunnskolen, videregående opplæring og voksenopplæring.

Partene er enige om at eventuell uenighet i forbindelse med reforhandling av avtalen kan bringes inn i Hovedtariffoppgjøret pr 1.5. 2010.

Intensjoner

Arbeidstidsavtalen skal bidra til størst mulig profesjonalitet i lærernes yrkesutøvelse slik at opplæringstilbudet til elevene blir best mulig. Avtalen skal legge til rette for varierte arbeidsformer og til at arbeidstiden kan nyttes best mulig i forhold til organiseringen av arbeidet på den enkelte skole. Avtalen skal sikre den enkelte lærer tilstrekkelig og rimelig tid til de oppgaver som følger direkte eller indirekte av undervisningsoppgavene.

I tillegg til selve undervisningen består lærernes arbeid i hovedsak av annen tid sammen med elevene, kollegialt samarbeid, individuelt arbeid, kompetanseutvikling og samarbeid med foresatte og instanser utenfor skolen.

Avtalen skal gjøre det mulig å vurdere forholdet mellom tid til undervisning og tid til andre oppgaver ut fra en vurdering av byrdefullhet knyttet til undervisningen.

Avtalen skal ikke medføre redusert ressursbruk i skolen.

Lokal fastsatt arbeidstidsavtale, innhold og prosedyrer

Lokal behandling

Lokal avtale inngås mellom kommunen/fylkeskommunen og de berørte arbeidstakerorganisasjoner.

Lokale avtaler må være innenfor rammene av de fastsatte intensjoner.

Før arbeidet med den lokale avtalen starter, skal kommunen/fylkeskommunen og arbeidstakerorganisasjonene drøfte og søke å komme fram til omforente utviklingsmål for skolen i kommunen/fylkeskommunen, prosesser for å nå disse, og

hvilke konkrete tiltak det er enighet om å iverksette for å stimulere til innsats for å nå målene.

Utviklingsmål for skolen skal fastlegges i kommunens/fylkeskommunens sentrale styringsdokumenter.

Kommunale /fylkeskommunale avtaler om arbeidstid inngås etter en prosess som skal involvere undervisningspersonalet ved den enkelte skole. Rektor og de tillitsvalgte drøfter hvilke avtalebestemmelser de ønsker å følge ved sin skole. Synspunkter nedfelles i referat, jfr. Hovedavtalen. Det skal framgå om disse synspunkt er omforente eller om det er uenighet på ett eller flere punkt

Hvis kommunen/fylkeskommunen eller arbeidstakerorganisasjonene ønsker å gi uttrykk for sine synspunkt på innholdet i en lokal arbeidstidsavtale i forkant av denne prosessen, skal det ha vært ført drøftinger på forhånd mellom kommunen/fylkeskommunen og de berørte organisasjoner. Referatet fra disse drøftingene skal gjøres kjent ved den enkelte skole.

En kommunal/ fylkeskommunal avtale om arbeidstid kan på bakgrunn av denne prosessen inneholde ulike elementer for de ulike skoler, være lik for hele kommunen/fylkeskommunen, være lik den sentrale avtalen for hele eller deler av avtalebestemmelsene, eller være bygget opp på helt selvstendig grunnlag. Men for alle alternativ skal avtalen fastsettes med bakgrunn i de felles utviklingsmål for skolen.

Kommer partene på lokalt nivå ikke fram til enighet om innholdet i en arbeidstidsavtale, skal uenigheten nedfelles i en protokoll. Partene må beskrive hva de er uenige om og begrunne sine standpunkter i forhold til de utviklingsmål som er fastsatt og andre lokale forhold som måtte være av betydning.

Sentral behandling.

a)Avtaler som skal gjelde skoleåret 2007/2008 og 2008/2009

De sentrale parter behandler uenigheten og kan fastsette avtaleteksten med bindende virkning.

De sentrale partene behandler tvisten på grunnlag av uenighetsprotokollen, de utviklingsmål som er fastsatt lokalt og andre lokale forhold av betydning. Den lokale avtalen gjøres gjeldende på de områder hvor det er enighet. Dersom de sentrale partene ikke blir enige om gjenstående deler, kan en av partene kreve at den sentrale avtalen gjøres gjeldende på de områder det er uenighet. I denne prosessen kan de sentrale parter også bli enige om å sende tvisten tilbake til de lokale parter med råd om hvordan den kan behandles lokalt.

b)Avtaler som skal gjelde skoleåret 2009/2010

De sentrale parter gjennomfører bistandsforhandlinger ved lokal uenighet

Kommer partene ikke fram gjennom bistandsforhandlinger, fastsetter de sentrale parter endelig avtaletekst.

Oppnås ikke enighet om denne, behandles saken i sentral opprettet nemnd for dette formål. Nemnden skal se hen til at det endelige resultatet samlet sett ikke skal være dårligere enn den sentrale avtalen.

Den sentrale nemnd består av oppmann og en representant fra hver av de sentrale parter, samt en representant for hver av de lokale parter.

Lokal arbeidstidsavtale

De lokale parter fastsetter selv hvilke bestemmelser de vil ta inn i en lokal avtale.

Dette kan blant annet være:

- Antall uker arbeidstiden skal fordeles på ut over 38 uker innenfor årsverket på 1687,5 timer
- Hvordan arbeidstiden skal plasseres innenfor denne tiden
- fordeling av tid til undervisning, annet arbeid med elever, kollegialt samarbeid, individuelt arbeid, kompetanseutvikling og samarbeid med foresatte og andre instanser utenfor skolen.
- Hvilke prinsipper som skal legges til grunn for fordeling av arbeidsoppgaver/-ansvar til den enkelte lærer.
- Tid til utførelse av funksjoner
- Seniorpolitiske tiltak og hvordan de skal praktiseres
- Eventuelle avvik fra sentralt fastsatte regler som utløser overtid.

Sentral avtale

1. Årsverket

Lærernes samlede arbeidsoppgaver skal utføres innenfor et årsverk på 1687,5 timer (1650 timer for lærere som er 60 år og over). Av årsverket er 38 uker sammenfallende med elevenes skoleår. I tillegg avsettes 1 uke til kompetanseutvikling og planlegging m.m.

2. Inndeling av årsverket

Lærerne får avsatt tid til undervisning, annet arbeid med elever, kollegialt samarbeid, for- og etterarbeid, samarbeid med foresatte og instanser utenfor skolen, faglig-administrative oppgaver og andre planlagte aktiviteter med:

1300 timer på barnetrinnet

1225 timer på ungdomstrinnet

1150 timer i videregående opplæring

Dette er arbeidsplanfestet tid der tid utover 38 uke ligger inne med 37,5 timer pr uke og tid til undervisning slik den framkommer som årsrammer i vedlagte tabell.
Lærerne spiser og legger nødvendig pausetid innenfor arbeidsplanfestet tid.

Resten av årsverket disponeres av læreren til for- og etterarbeid og faglig åjourføring.

3. Arbeidsplaner

Prinsipper vedrørende innhold, utarbeiding og endring av arbeidsplaner drøftes på den enkelte skole.

Det skal være minimum to planperioder. Den enkelte lærers arbeidsbelastning søkes fordelt mest mulig jevnt over planperiodene.

Arbeidsgiver utarbeider arbeidsplan for den enkelte med grunnlag i tildelte arbeidsoppgaver. Dette gjøres etter samtale med arbeidstaker som kan la seg bistå av sin tillitsvalgte.

Den enkeltes arbeidsplan skal som et minimum angi planfestet arbeidstid, inkludert undervisningstid, den enkelte dag. Arbeidsplanens ytre rammer kan endres med minst to ukers varsel med mindre kortere frist er avtalt med tillitsvalgte som generell ordning, eller at dette er avtalt med den enkelte lærer.

Årsrammen for undervisning kan etter avtale mellom den enkelte lærer og rektor reduseres for at læreren skal kunne utføre andre arbeidsoppgaver i tilknytning til undervisningen.

Gis læreren arbeidsoppgaver som medfører reduksjon i årsrammen for undervisning, behandles dette i samsvar med bestemmelsene i punkt 5.

Arbeidsplanfestet tid fordeles med maksimalt 37,5 timer pr. uke og maksimalt 9 timer pr. dag innenfor de 39 ukene.

Fast overtid kan avtales for en kortere eller lengre periode ved at årsrammen for undervisningstid økes. Overtidsbetaling gis for det antall timer årsrammen for undervisning er økt med.

Pålagt arbeid ut over oppsatt arbeidsplan, eller arbeidsplaner som overstiger grensene for maksimal tilstedeværelse, utløser overtidsgodtgjøring.

4. Seniortiltak

Lærere har rett til å få redusert årsrammen for undervisning med inntil 5,8 % og 12,5 % fra skoleårets begynnelse det kalenderåret de fyller hhv 55 og 60 år.

Årsrammereduksjonen innebærer en omfordeling av arbeidsoppgaver innenfor det ordinære årsverket. Den omfordelte tiden nyttes til pedagogisk arbeid og forutsettes å lette den enkelte lærers arbeidssituasjon.

5. Andre arbeidsoppgaver

Har lærere arbeidsoppgaver som medfører reduksjon i årsrammen for undervisning, behandles dette på følgende måte:

- a. Arbeidet utføres i arbeidsplanfestet tid om ikke annet avtales.
- b. Reduksjon for å utføre kontaktlærertjeneste, kontaktlærer for elevrådet og andre funksjoner der reduksjonen samlet utgjør 15 % av årsrammen for undervisning eller mindre, medfører ingen endring i arbeidsplanfestet tid.
- c. Der reduksjonen utgjør undervisning tilsvarende 40 % av årsrammen for undervisning eller mer, kan arbeidsplanfestet tid økes inntil 1462,5 timer.
- d. For arbeidsoppgaver der det gis reduksjon i årsrammen for undervisning som i størrelse ligger mellom b og c, fastsettes arbeidsplanfestet tid med bakgrunn i bestemmelsene i b og c.
- e. Tildeling av andre oppgaver i henhold til seniortiltakene, jf punkt 4, medfører ikke økning i arbeidsplanfestet tid.
- f. Der reduksjonen utgjør undervisning tilsvarende 70 % av årsrammen for undervisning eller mer, kan arbeidsåret økes inntil 40 uker.

6. Bestemmelser om tidsressurser

Det avsettes 76 årsrammetimer pr opprettet gruppe (maks 30 elever) på ungdomstrinnet. Ressursene forutsettes nyttet blant annet til sosialpedagogisk tjeneste/rådgivning, kontaktlærer elevråd og eventuelt lokalt opprettede funksjoner.

a) Byrdefull arbeidssituasjon

Ressurs til lærere med en byrdefull arbeidssituasjon fastsettes til 2 årsrammetimer per elev ved den enkelte grunnskole og enhet i voksenopplæringen, og 2 årsrammetimer per elev ved den enkelte skole/enhet i videregående opplæring.

Fordeling av ressursen drøftes på den enkelte skole/enhet. Ved partsenighet på kommunalt/fylkeskommunalt nivå kan ressursen omfordeles mellom skoler/skolene.

Tidsressursen skal brukes til å lette lærerens og/eller skolelederens arbeidssituasjon. Dette gjøres som hovedregel ved reduksjon av antall undervisningstimer. Den enkeltes arbeidsbyrde kan også ved partsenighet lettes ved å øke personaltettheten og derved tilpasse fordeling av arbeidsoppgaver.

b) Kontaktlærertjeneste for elevene

Lærere i grunnskolen og i videregående opplæring som utfører kontaktlærertjeneste for elevene, får redusert årsrammen for undervisning med minimum 38 timer.

c) Sosiallærer/rådgiver i ordinær grunnskole

På den enkelte skole avsettes det minimum 38 årsrammetimer pr. påbegynt 25 elever pluss 5 % av et årsverk til lærere som utfører sosialpedagogisk tjeneste/rådgivning på ungdomstrinnet.

d) Sosiallærer/rådgiver ved egne skoler for spesialundervisning og ved skoler ved sosiale og medisinske institusjoner

Lærere som utfører sosialpedagogisk tjeneste/rådgivning for elever på ungdomstrinnet, får redusert årsrammen for undervisning med inntil 76 årsrammetimer pr. 6 elever.

e) Rådgiver i videregående opplæring

På den enkelte skole avsettes det minimum 38 årsrammetimer pr. påbegynt 25 elever pluss 5 % av et årsverk til lærere som utfører rådgivning.

f) Voksenopplæring

Der det er opprettet lokale funksjoner for kontaktlærere, sosiallærer/rådgiver i voksenopplæringen, gis redusert undervisningstid etter reglene for det skoleslag det undervises i.

g) Kontaktlærer for elevråd i grunnskolen

Lærere som utfører kontaktlærertjeneste for elevrådet, skal ha redusert årsrammen for undervisning. Omfanget fastsettes lokalt.

h) Prosedyre ved krav om nye eller endrete årsrammer i fag i videregående opplæring

Forhandlinger om nye eller endrete årsrammer opptas etter krav fra en av partene. Til vanlig vil dette være i forbindelse med nye/endrede læreplaner i fagene. Bestemmelsen hjemler ikke adgang til å foreta andre endringer i avtalen.

Implementering

Høsten 2006 nyttes til fellesskolering i nytt avtaleverk.

Den sentrale delen av avtalen gjøres gjeldende for skoleåret 2006/07.

Lokal avtale gjøres gjeldende fra 1/8 2007. De lokale parter kan iverksette lokal avtale før om det er enighet om det.

Lokal avtale gjelder for ett skoleår om gangen så sant ikke annet avtales.

Diverse bestemmelser

1. Lønnsbestemmelser

1.1 Godtgjøring for funksjoner

Undervisningspersonale som tillegges midlertidige funksjonsoppgaver, kan gis et kronetillegg pr år/måned så lenge de har slike oppgaver.

Slik godtgjøring kommer i tillegg til vedkommendes personlige lønnsfastsetting.

Godtgjøring for funksjonsoppgaver fastsettes i forhandlinger som kan delegeres til skolene når partene er enige.

Godtgjøring for kontaktlærertjeneste er minimum kr. 10 000 pr. år.
Rådgiver-/sosiallærertjeneste godtgjøres med minimum kr. 12 000 pr. år.

Godtgjøring for lokalt oppretta funksjoner, herunder samlingsstyrer, fastsettes lokalt.

Godtgjøringen følger den enkelte arbeidstaker så lenge vedkommende har funksjonsoppgavene. Ved endring i funksjonsoppgavene eller skifte av innehaver, forhandles det om eventuelle endringer i godtgjøringen.

Ved uenighet om fastsetting/endring av funksjonsgodtgjøringen gjelder:
- Ved endring eller oppretting av nye funksjoner vedtas arbeidsgivers siste tilbud
- Ved skifte av innehaver (uten endringer) videreføres tidligere godtgjøring

Tilleggene er pensjonsgivende.

1.2 Stillingsvern

Det personell i videregående skole som var tilsatt i uoppsigelig stilling pr. 01.08.99 da Opplæringslova ble iverksatt, kan ikke sies opp, men har plikt til å gå over i annen stilling dersom en skole blir innskrenket, omorganisert eller nedlagt. Overføring skal så vidt mulig skje til stilling som krever de samme faglige kvalifikasjoner. Vedkommende beholder lønn og de øvrige økonomiske rettigheter som er opparbeidet på overføringstidspunktet, men følger for øvrig de vilkår som gjelder den nye stillingen.

1.3 Utbetaling av lønn

Når ikke annet er bestemt, utbetales lønn den 12. i måneden. Dette gjelder også faste lønnstillegg og variable lønnstillegg for foregående måned hvis det er praktisk mulig.

I særskilte tilfeller kan arbeidstakeren få inntil 2 måneders lønn utbetalt på forskudd.

Det skal inngås skriftlig avtale med arbeidstakeren om tilbakebetalingen.

Arbeidstakere tilsatt for 1 måned eller mindre godtgjøres med timelønn.

Arbeidstakere tilsatt for mer enn 1 måned, godtgjøres med månedslønn.

Arbeidstakere i timelønnet stilling går over til månedslønn etter mer enn 1 måned sammenhengende tjeneste. Spredte timer i tillegg til delstilling godtgjøres med ordinær timelønn.

1.4 Lønnstrekk

Lønnstrekk for fravær foretas etter vanlige regler ut fra stillingsstørrelse og det antall dager fraværet gjelder. For kortere fravær trekkes ordinær timelønn innenfor den tid som ligger i arbeidsplanen til den enkelte.

2. Skoleledelse

2.1 Årsverket

Skoleledere har et netto årsverk på 1687,5 timer med arbeidstid på 37,5 timer pr uke i 45 uker. Ledere som har undervisningsplikt som del av stillingen sin, legger denne undervisningen inn i ordinær arbeidstid. Fordeling av ledelsesoppgaver og eventuelle undervisningsoppgaver drøftes på den enkelte skole.

2.2 Ledelsesressurs

Kommunen/fylkeskommunen fastsetter, etter drøfting, samlet ledelsesressurs ved den enkelte skole. I utgangspunktet videreføres ledelsesressursen skoleåret 2005/06 som et minimum. Ved nye skoler eller ved større endringer i elevtall/undervisningsomfang eller andre vesentlige driftsmessige forhold, fastsettes ledelsesressursen med utgangspunkt i sammenlignbare skoler.

I grunnlaget for drøftingene om å øke ledelsesressursen, bør det tas hensyn til lokal styringsstruktur og delegering, og videre det behovet for styrking av pedagogisk og administrativ ledelse som følger av et mer rammepreget avtaleverk og de nasjonale føringene som er lagt for endringer i grunnopplæringen.

2.3 Lønnsinnplassering

Skoleledere (rektor, assisterende rektor/inspektør) tilsatt etter 01.05.2006, skal sikres minimum den lønn de ville hatt etter gjeldende kriterielønssystem pr. 30.04.2004, justert med generelle tillegg gitt i perioden 01.05.2004 til 01.05.2006.

Undervisningstid - grunnskolen

Årsrammer gjeldende fra 01.08.2006

Trinn	Årsramme
Barnetrinnet	988
	Alle fag
Ungdomstrinnet	808
	Norsk
	Samisk som førstespråk
	Tegnspråk som førstespråk
	Norsk fordypning
	Tegnspråk fordypning
	847
	Engelsk
	Engelsk fordypning
	Heimkunnskap
	Mat og helse
	885
	Øvrige fag
	948
	Kunst og håndverk
	Kroppsøving

Undervisningstid – videregående opplæring

Årsrammer gjeldende fra 01.08.2006

Gammel struktur - fag fordelt på årsrammer

Årsramme 856

FPP/PF	Hot./Nær	GK
FPP/PF	Byggfag/T.bygg	GK
FPP/PF	Trearb.fag/Form	GK
FPP/PF	Naturbruk	GK

Årsramme 847

Kroppspøv.	AØA	GK
Kroppspøv.	AØA	VK I
Kroppspøv.	Yrkesfag	GK
Kroppspøv.	Yrkesfag	VK I
Kroppspøv.	MDD	GK
Kroppspøv.	MDD	VK I
Kroppspøv.	AØA	VK II
Kroppspøv.	Yrkesfag	VK II
Kroppspøv.	MDD	VK II
FPP/PF	Mek. Fag /KP	GK
FPP/PF	Mek. Fag /KP	VK I
FPP/PF	Mek. Fag /KP	VK II
FPP/PF	Hot./Nær	VK I
FPP/PF	Hot./Nær	VK II
FPP/PF	Byggfag/T.bygg	VK I
FPP/PF	Byggfag/T.bygg	VK II
FPP/PF	Trearb.fag/Form	VK I
FPP/PF	Trearb.fag/Form	VK II
FPP/PF	Naturbruk	VK I
FPP/PF	Byggfag/T.bygg	VK II

Årsramme 810

FPP/PF	Helse/sos	GK
FPP/PF	Helse/sos	VK I
FPP/PF	Helse/sos	VK II
FPP/PF	Elektrofag	GK
2. fr.språk	Hotell/nær	VK I
FPP/PF	Naturbruk	VK II

Årsramme 759

Rel/etikk	Idrett	VK II
Rel/etikk	MDD	VK II
Rel/etikk	AØA	VK II

Årsramme 739

Samf.fag*	Yrkesfag	VK I
Samf.fag*	Idrett	VK I
Samf.fag*	MDD	VK I
Samf.fag*	AØA	VK I
Naturfag*	AØA	GK
Naturfag*	Yrkesfag	GK
Naturfag*	Yrkes/På	VK II
Naturfag*	Idrett	GK
Naturfag*	MDD	GK
2. fr.språk	AØA	GK
2. fr.språk	Idrett	GK
2. fr.språk	MDD	GK
Historie	AØA	VK I
Geografi	AØA	VK I
Øk/info	AØA	GK
Naturfag*	Naturbruk	GK
Historie	Yrkes/På	VK II
Historie	Idrett	VK II
Historie	MDD	VK II
Historie	AØA	VK II
FPP/PF	Idrett	GK
FPP/PF	Salg/service	VK I
FPP/PF	Salg/service	VK II
FPP/PF	Med./komm	VK I

Årsramme 778

FPP/PF	Elektrofag	VK I
FPP/PF	Elektrofag	VK II
FPP/PF	Salg/service	GK
FPP/PF	Med./komm	GK
FPP/PF	MDD	GK

Årsramme 700

Norsk*	AØA	GK
Norsk*	Yrkesfag	GK
Norsk*	Yrkesfag	VK I
Norsk*	Idrett	GK
Norsk*	MDD	GK
Engelsk*	AØA	GK
Engelsk*	Yrkesfag	GK
Engelsk*	Yrkesfag	VK I
Matematikk*	AØA	GK
Matematikk*	Yrkesfag	GK
Matematikk*	Idrett	GK
Matematikk*	MDD	VK I
Engelsk	Idrett	GK
Engelsk	MDD	GK
Ma/str/led	AØA	VK I
Rettslære	AØA	VK I
Samf.øk	AØA	VK I
Samf.øk	AØA	VK II
Info.tekn.	AØA	VK I
Info.tekn.	AØA	VK II
FPP/PF	Idrett	VK I
FPP/PF	Idrett	VK II
FPP/PF	MDD	VK I
FPP/PF	MDD	VK II
FPP/PF	Med./komm	VK II

*Når det faktiske antall elever i klassen er 1-15, økes årsrammen med 70 timer

Årsramme 661

Engelsk	Yrkes/På	VK II
Engelsk PF	AØA	VK I
Engelsk PF	AØA	VK II
2. fr.språk	AØA	VK I
2. fr.språk	AØA	VKII
2. fr.språk	Idrett	VK I
2. fr.språk	MDD	VK I
Bed.øk	AØA	VK I
Nær.øk	AØA	VK I
Nær.øk	AØA	VK II
Medie/info	AØA	VK I
Medie/info	AØA	VK II
Ma/str/led	AØA	VK II
Rettslære	AØA	VK II
Pol/samf	AØA	VK I
Pol/samf	AØA	VK II
Matematikk	Yrkes/På	VK II
Matte PF	AØA	VK I
Matte PF	AØA	VK II
Geofag 1/2	AØA	VK I
Geofag 1/2	AØA	VK II
Fysikk PF	AØA	VK I
Fysikk PF	AØA	VK II
Kjemi PF	AØA	VK I
Kjemi PF	AØA	VK II
Bio PF	AØA	VK I
Bio PF	AØA	VK II

Årsramme 622

Norsk	AØA	VK I
Norsk	AØA	VK II
Nordsamisk	AØA	VK I
Nordsamisk	AØA	VK II
Samisk 2. spr	AØA	VK I
Samisk 2. spr	AØA	VK II
Norsk*	Yrkes/På	VK II
Norsk*	Idrett	VK I
Norsk*	Idrett	VK II
Norsk*	MDD	VK I
Norsk*	MDD	VK II

* Når det faktiske antall elever i klassen er 1-15, økes årsrammen med 70 timer.

Ny struktur - fag fordelt på årsrammer**Årsramme 856**

Fag	Ut.program	Trinn
FPP/PF	Rest. og mat	Vg1
FPP/PF	Bygg og anl.	Vg1
FPP/PF	Design og hå	Vg1
FPP/PF	Naturbruk	Vg1

Årsramme 847

Fag	Ut.program	Trinn
Kroppsøv.	Stud.spes	Vg1
Kroppsøv.	Stud.spes	Vg2
Kroppsøv.	Stud.spes	Vg3
Kroppsøv.	Yrkesfag	Vg1
Kroppsøv.	Yrkesfag	Vg2
FPP/PF	Naturbruk	Vg2
FPP/PF	Rest. og mat	Vg2
FPP/PF	Rest. og mat	Vg3
FPP/PF	Bygg og anl.	Vg2
FPP/PF	Bygg og anl.	Vg3
FPP/PF	Design og hå	Vg2
FPP/PF	Design og hå	Vg3
FPP/PF	Tekn/ind.prod	Vg1

Årsramme 759

Fag	Ut.program	Trinn
Rel/etikk	Idrett	Vg3
Rel/etikk	MDD	Vg3
Rel/etikk	Stud.spes	Vg3

Årsramme 739

Fag	Ut.program	Trinn
Samf.fag*	Yrkesfag	Vg2
Samf.fag*	Idrett	Vg2
Samf.fag*	MDD	Vg2
Samf.fag*	Stud.spes	Vg2
Naturfag*	Stud.spes	Vg1
Naturfag*	Yrkesfag	Vg1
Naturfag*	Yrkes/På	Vg3
Naturfag*	Idrett	Vg1
Naturfag*	MDD	Vg1
2. fr.språk	Stud.spes	Vg1
2. fr.språk	Idrett	Vg1
2. fr.språk	MDD	Vg1
Historie	Idrett	Vg2
Historie	MDD	Vg2

Årsramme 847 (forts.)			Årsramme 739 (forts.)		
Fag	Ut.program	Trinn	Fag	Ut.program	Trinn
FPP/PF	Tekn/ind.prod	Vg2	Historie	Stud.spes	Vg2
FPP/PF	Tekn/ind.prod	Vg3	Geografi	Idrett	Vg2
			Geografi	MDD	Vg2

Årsramme 810			Årsramme 739 (forts)		
Fag	Ut.program	Trinn	Fag	Ut.program	Trinn
FPP/PF	Helse/sos	Vg1	Geografi	Stud.spes	Vg2
FPP/PF	Helse/sos	Vg2	Historie	Yrkes/På	Vg3
FPP/PF	Helse/sos	Vg3	Historie	Idrett	Vg3
FPP/PF	Elektrofag	Vg1	Historie	MDD	Vg3
FPP/PF	Naturbruk	Vg3	Historie	Stud.spes	Vg3
			FPP/PF	Formgiv	Vg1
			FPP/PF	Idrett	Vg1
			FPP/PF	Serv/samf	Vg2
			FPP/PF	Serv/samf	Vg3
			FPP/PF	Med./komm	Vg2

Årsramme 778		
Fag	Ut.program	Trinn
FPP/PF	Elektrofag	Vg2
FPP/PF	Elektrofag	Vg3
FPP/PF	Serv/samf	Vg1
FPP/PF	Med./komm	Vg1
FPP/PF	MDD	Vg1

Årsramme 700			Årsramme 661		
Fag	Ut.program	Trinn	Fag	Ut.program	Trinn
Norsk*	Stud.spes	Vg1	Engelsk PF	Stud.spes	Vg2
Norsk*	Yrkesfag	Vg1	Engelsk PF	Stud.spes	Vg3
Norsk*	Yrkesfag	Vg2	2. fr.språk	Stud.spes	Vg2
Norsk*	Idrett	Vg1	2. fr.språk	Yrkes/På	Vg3
Norsk*	MDD	Vg1	2. fr.språk	Idrett	Vg2
Engelsk*	Stud.spes	Vg1	2. fr.språk	MDD	Vg2
Engelsk*	Yrkesfag	Vg1	Latin/Gresk	Stud.spes	Vg2
Engelsk*	Yrkesfag	Vg2	Latin/Gresk	Stud.spes	Vg3
Matematikk*	Stud.spes	Vg1	Hist/filosofi	Stud.spes	Vg2
Matematikk*	Yrkesfag	Vg1	Hist/filosofi	Stud.spes	Vg3
Matematikk*	Idrett	Vg1	Nær.øk	Stud.spes	Vg2
Matematikk*	MDD	Vg1	Nær.øk	Stud.spes	Vg3
Engelsk	Idrett	Vg1	Medie/info	Stud.spes	Vg2
Engelsk	MDD	Vg1	Medie/info	Stud.spes	Vg3
Ant.spr. og ku.	Stud.spes	Vg2	Ma/str/led	Stud.spes	Vg3

Årsramme 700 (forts.)			Årsramme 661 (forts.)		
Fag	Ut.program	Trinn	Fag	Ut.program	Trinn
Kultur/komm	Stud.spes	Vg2	Rettslære	Stud.spes	Vg3
Kultur/komm	Stud.spes	Vg3	Pol/samf	Stud.spes	Vg2
Info.tekn. Samf.	Stud.spes	Vg2	Pol/samf	Stud.spes	Vg3
Info.tekn. Samf.	Stud.spes	Vg3	Matematikk	Stud.spes	Vg2
Ma/str/led	Stud.spes	Vg2	Matematikk	Yrkes/På	Vg3
Rettslære	Stud.spes	Vg2	Matematikk	Idrett	Vg2
Samf.øk	Stud.spes	Vg2	Matematikk*	MDD	Vg2
Samf.øk	Stud.spes	Vg3	Matte PF	Stud.spes	Vg2
Info.tekn.	Stud.spes	Vg2	Matte PF	Stud.spes	Vg3
Info.tekn.	Stud.spes	Vg3	Geofag 1/2	Stud.spes	Vg2
FPPF/PF	Idrett	Vg2	Geofag 1/2	Stud.spes	Vg3
FPPF/PF	Idrett	Vg3	Fysikk PF	Stud.spes	Vg2
FPPF/PF	MDD	Vg2	Fysikk PF	Stud.spes	Vg3
FPPF/PF	MDD	Vg3	Kjemi PF	Stud.spes	Vg2
FPPF/PF	Formgiv	Vg2	Kjemi PF	Stud.spes	Vg3
FPPF/PF	Formgiv	Vg3	Bio PF	Stud.spes	Vg2
FPPF/PF	Med./komm	Vg3	Bio PF	Stud.spes	Vg3
			Tekno/forsk	Stud.spes	Vg2
			Tekno/forsk	Stud.spes	Vg3
			Årsramme 622		
			Fag	Ut.program	Trinn
			Norsk	Stud.spes	Vg2
			Norsk	Stud.spes	Vg3
			Nordsamisk	Stud.spes	Vg2
			Nordsamisk	Stud.spes	Vg3
			Samisk 2. spr	Stud.spes	Vg2
			Samisk 2. spr	Stud.spes	Vg3
			Norsk*	Yrkesf/På	Vg3
			Norsk*	Idrett	Vg2
			Norsk*	Idrett	Vg3
			Norsk*	MDD	Vg2
			Norsk*	MDD	Vg3

* Når det faktiske antall elever i klassen er 1-15, økes årsrammen med 70 timer.

Undervisning av elever fra ulike utdanningsprogram/programfag og/eller opplæringsnivåer *

Dersom en lærer skal ha undervisning i forskjellige utdanningsprogram/-programfag og/eller opplæringsnivåer med ulike årsrammer for undervisning, skal laveste årsramme brukes.

Valgfrie programfag

Årsrammen for undervisning i valgfrie programmer er den samme som for tilsvarende felles programfag på trinnet i utdanningsløpet.

Prosjekt til fordypning

Årsrammen for undervisning for prosjekt til fordypning er den samme som for felles programfag på gjeldende utdanningsprogram. Ved undervisning av en gruppe elever i prosjekt der målene i læreplanen er hentet fra flere utdanningsnivåer og/eller utdanningsprogram, gjelder laveste årsramme for undervisning.

Undervisning av elever fra ulike linjer, studieretninger eller klassetrinn i samme undervisningstime

Dersom en lærer i samme undervisningstime underviser elever fra forskjellige linjer/studieretninger eller klassetrinn i fag som gir grunnlag for ulik årsramme for undervisning, skal laveste årsramme brukes.

** Dette gjelder i samme undervisningstime.*